

Криейтив Комънс Творческо споделяне

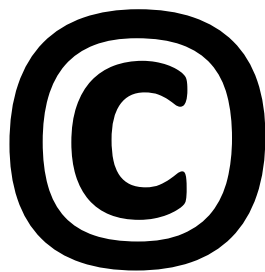
Защо възниква ?

- При създаване на произведение (статия, фотография, песен, видео, филм, ...) то автоматично бива защитено с авторски права (copyrights).
- До възникването на , за използване на работата (копиране, поставяне онлайн, ..), се изисква изричното разрешение на автора.

Запазени права на автора

ВСИЧКИ

В повечето закони
за авторското право

НЯКОИ

При творческото
споделяне

Що е то ?

- комплект от типови договори за използване на авторски произведения
- създадени през 2001 г. от университета Станфорд в САЩ
- подобни на лицензионните споразумения, които предоставят права за използване на компютърни програми

Можеш да правиш всичко каквото поискаш с СС материали

Мит е защото,

- не са свободни от авторски права
- **създателят** на работата не губи авторските права върху нея, а **избира да я сподели с публика при определени условия**

Ако нарушите лиценза като използвате материала по неразрешен от лиценза начин => **прилагат се стандартните закони за авторското право.**

СС е анти-авторско право

Мит е защото

- зачитат се авторските правата
- спазва се правото на създателя да контролира използването на работата си

СС само предлага средства на създателите да управляват собствените си права.

Кой на кого какво дава?

Кой?

Автор или собственик на права върху произведение на изкуството или науката

На кого?

На публиката/ потребителя

Какво?

Права за ползване на произведението, по-широки от предоставяните от авторското право

Кога?

При оповестяването на произведението

© и българското законодателство

- Преведени са на български
- Адаптирани са към нашето законодателство
- На българските автори се препоръчва използването на българската версия на договорите
 - съобразена е със задължителните норми на българското право
 - позволява на автора да разбере в най-голяма степен кои точно права предоставя на публиката, когато избира да ползва договорите
 - изрично определя съдилищата на България за компетентни при разрешаването на спорове, свързани с използване на произведението

При всички видове договори

- Трябва да се цитира оригинала
- Чрез посочване на задължителни елементи
- Елементите обикновено могат да бъдат намерени в оригинал
- Във форма и на място съобразно условията

Какво да се цитира за © материали?

- името (или съответно псевдонима) на **автора**, ако е предоставено
- наименованието на **произведението**, ако е предоставено
- **единния ресурсен идентификатор**, при възможност, ако е бил указан
- в случаите на производно произведение - **признание** за използването на произведението в производно произведение
- с какъв лиценз е

Как се цитират материали?

Зависи от:

- Информацията, налична за оригинала
- Начина, по който се използва оригинала
- Наличното място

Примери:

- Във филм - името на автора, произведението и лиценза в края на филма
- Снимка - името на автора и лиценза под снимката

Пример

Мозъка и когнитивните науки

Източник: MITOpenCourseWare, MIT,
ocw.mit.edu

Как може да се изкаже признание?

- на място, където са разположени сравними признания за авторство
- по начин, поне толкова явен, колкото и други сравними признания на авторство

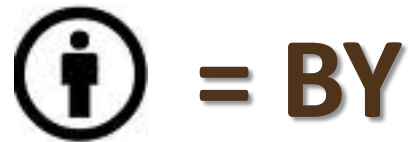
Примери:

“Български превод на Здравч на Стефани Майер”

“Сценарий, основаващ се на оригиналното произведение Макбет на Шекспир”

Видове договори creative commons

Обозначава се с	BY	NC	SA	ND
CC-BY				
CC-BY-ND				
CC-BY-NC-ND				
CC-BY-NC				
CC-BY-NC-SA				
CC-BY-SA				

Признание/ Attribution

- необходимо е авторът да се укаже
- по обичайния начин
- на обичайното за носителя място

Некомерсиално / Non Commercial

- не се разрешава употребата за комерсиални цели

$\text{⊖} = \text{ND}$

Без производни произведения / No Derivs

- не се разрешават промени

Сподели споделеното / Share Alike

- всяка променена версия може да се разпространява **само** съгласно условията на **същия** договор на Криейтив Комънс

В какви комбинации се използват?

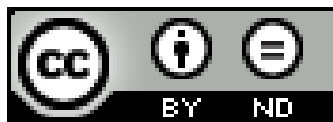
или

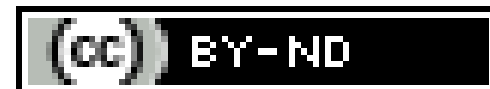
или

или

или

или

или

или

или

В какви комбинации се използват?

или

или

или

или

или

или

или

или

или

Какво позволява лиценза

- Копиране (снима, сканира)
- Разширяване (адаптиране или модифициране)
- Разпространение (публикуване, показване, изложение, публично представяне или разпространение, например по електронна поща или чрез поставяне на уеб сайт)
- Използване за комерисални и некомерисални цели
- Предоставяне на права на другите при всякакви лицензни условия

Какво позволява лиценза

- Копиране (снима, сканира)
- Разширяване (адаптиране или модифициране)
- Разпространение (публикуване, показване, изложение, публично представяне или разпространение, например по електронна поща или чрез поставяне на уеб сайт)
- Използване за комерисални и некомерисални цели

НО разпространението е

при същите лицензни условия като оригинала!

Какво позволява лиценза

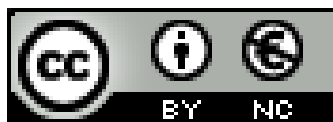

- Копиране (снима, сканира)
- Разпространение (публикуване, показване, изложение, публично представяне или разпространение, например по електронна поща или чрез поставяне на уеб сайт)
- Използване за комерисални и некомерисални цели

НО

какъвто е оригинала!

Какво позволява лиценза

- Копиране (снима, сканира)
- Разширяване (адаптиране или модифициране)
- Разпространение (публикуване, показване, изложение, публично представяне или разпространение, например по електронна поща или чрез поставяне на уеб сайт)
- Предоставяне на права на другите при всякакви лицензни условия

НО

Само за некомерсиални цели!

Ползваш както пожелаеш, само ако ...

Public domain

No copyrights

Къде се обозначава?

Made available under "Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike Licence 2.5": for non commercial use only; can be copied, enhanced and redistributed but attribution is required. New work must be made available on same licence terms as original.

Suggested Attribution:

Original Photography: MITOpenCourseWare Made available under Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike Licence 2.5:
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/>
Available at: ocw.mit.edu

| [Next Page](#)

Не е мит, а реалност!

Авторите,
ползващи СС лицензи,
се грижат много повече
за авторските си права.

Внимавайте да не ги нарушите 😊

Ограничаване на отговорността

“Носителят на правото
не носи отговорност
пред ползвателя
за каквито и да е вреди, произтичащи от ...
използването на произведението”

*Криейтив комънс
Договор за използване
на произведение*

Внимавайте, когато ползвате © материали!

Ако съдържа, например:

- комерсиална музика
- филми
- елементи от телевизионни предавания

!!! Трябва !!!

- Да опитате да се свържете с публикувалия
- Да се убедите, че има необходимото разрешение

Какъв лиценз искам за моя краен продукт?

- Ако си отговорите в самото начало
 - И решите работата ви да е под СС лиценз:
 - Изберете кой
 - ⇒ Ще ограничите какви материали можете да използвате

Указване на лиценз при качване на файл в Moodle

File picker ✕

Показване като икони Показване като списък

📁 Файлове на сървъра

📁 Последно използвани файлове

📁 Качване на файл

📁 Лични файлове

Прикрепен файл: D:\Temenujka\Dropbox

Save as:

Author:

Choose license:

- Other
- All rights reserved
- Public domain
- Creative Commons
- Creative Commons - NoDerivs
- Creative Commons - No Commercial NoDerivs
- Creative Commons - No Commercial
- Creative Commons - No Commercial ShareAlike
- Creative Commons - ShareAlike

Полезни връзки

- Избери лиценз:
<http://creativecommons.org/about/license>
- Икони на лицензи:
<http://creativecommons.org/presskit>

Използвани източници

- Keith Park (2009), Key to Creative Commons Symbols <<http://www.photographers-resource.co.uk/symbols/cc/key.htm>> (последно посетен на 28 ноември 2011г.)
- The Official Guide to Copyright Issues for Australian Schools and TAFE, <http://www.smartcopying.edu.au/scw/go/pid/525> (последно посетен на 30 ноември 2011г.)
- Криейтив комънс, Договор за използване на произведение, <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/bg/legalcode> (последно посетен на 30 ноември 2011г.)